

Sisältö

1.	MANUN TOIMINNAN TAUSTA	3
2.	MANUN YHTEISTYÖORGANISAATIOT	4
3.	MANUN JÄSENTEN NIMEÄMINEN	6
4.	MANUN TOIMINTAMUODOT	7
5.	KOKOUSMENETTELYT	8
6.	YHTEISTYÖ KUMMIVALTUUTETTUIEN KANSSA.....	9
7.	TIEDOTTAMINEN JA TIETOJEN ANTAMINEN	10
8.	MANUN TOIMINTAKUSTANNUKSET.....	10

1. MaNun toiminnan tausta

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 16.9.2013 Kainuun maakunta - kuntayhtymän aikaisen maakunnallinen nuorisovaltuuston esityksen pohjalta, että Kainuuseen perustetaan maakunnallinen nuorisovaltuusto MaNu.

Päätösesityksen taustalla oli nuorisolain 8 §, jonka mukaan "Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa". Perustamalla MaNun Kainuun liitto halusi osoittaa tahtonsa noudattaa lain sanomaa sekä antaa nuorille aidosti mahdollisuuden osallistua päätöksentekoon. Tulevina vuosina Kainuussakin joudutaan suurten ratkaisujen eteen ja katsottiin luonnolliseksi, että nuoret pääsisivät vaikuttamaan omaan tulevaisuuteensa ja siihen, minkälainen paikka Kainuu on asua ja elää tulevaisuudessa.

MaNun kokoonpanoa ja toimintatapoja suunnittelemaan kutsuttiin saman kokouksen päätöksellä aloitteen allekirjoittajat yhdessä Kainuun liiton edustajien kanssa. Kainuun liitossa pidettiin 23.9.2013 palaveri, jossa oli läsnä kaksi aloitteen tekijää sekä va. aluekehitysjohtaja ja hallintopäällikkö. Käydyn keskustelun Kainuun liitto lähetti Kainuun jäsenkuntiin, Kainuun ammattiopiston oppilaskunnalle ja Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijakunnalle pyynnön kukin nimetä kaksi edustajaa maakunnalliseen nuorisovaltuustoon 2-vuotiskaudeksi.

Maakuntahallitus nimesi kokouksessaan 09.12.2013 Kainuun maakunnallisen nuorisovaltuuston jäsenet kaudelle 2014 - 2015 saapuneiden esitysten mukaisesti. Maakunnallinen nuorisovaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 20.1.2014 Kajaanissa.

2. MaNun yhteistyöorganisaatiot

Maakunnallinen nuorisovaltuusto toimii kolmen erityyppisen organisaatiomuodon kanssa, joilla kullakin on oma erityisalansa nuorisoon liittyvissä asioissa. Nämä organisaatiot ovat:

1. Kainuun liitto, jonka huomassa maakunnallinen nuorisovaltuusto toimii,
2. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä,
3. Kainuun kunnat (Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala).

Kainuun liitto on aluekehitysviranomainen ja se hoitaa yleisiä Kainuun kehittämiseen liittyviä tehtäviä sekä on yksi taho, joka myöntää rahoitusta erilaisille Euroopan Unionin rahoituksella toimiville projekteille. Lisäksi Kainuun liitto hoitaa Kainuun yleistä markkinointia ja tunnetuksi tekemistä Kainuun ulkopuolelle. Lisätietoa löytyy osoitteesta <http://www.kainuunliitto.fi>.

Maakunnallisen nuorisovaltuuston tehtävistä ei ole varsinaisia säännöksiä. Maakunnallisen nuorisovaltuuston on tarkoitus osallistua nuorisolain 8 §:n mukaisesti ”alueellista (~maakunnallista) nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn”.

- Kainuun liitto huomioi nuoret valmistellessaan sellaisia asioita, jotka ovat nuorille läheisiä. Nuorisovaltuusto voi osallistua kokouksiin tai nuorisovaltuustolta voidaan pyytää kannanotto käsiteltävään asiaan.
- Oleellista on, että nuoret huomioidaan jo valmisteluvaiheessa, ei vasta päätöstä tehtäessä.
- Lisäksi Kainuun liitto kutsuu maakunnallisen nuorisovaltuuston koolle neljä kertaa vuodessa sekä järjestää vuosittain yhden nuorisofoorumin.
- Kainuun liitossa oleva yhteyshenkilö laatii nuorisovaltuuston kokouskutsut, esityslistat, antaa ohjausta pöytäkirjan tekemiseen liittyvissä asioissa sekä ohjaa nuoria myös päätöksentekoon liittyvissä käytännön asioissa.
- Lisäksi Kainuun liitto toimii yhteyshenkilönä Kainuun kuntiin ja Kainuun soteen sekä muihin viranomaisiin.
- Kainuun liitto voi sopia nuorisovaltuuston kanssa myös vapaamuotoisista tapahtumista, kuten esim. tutumismatkoista, teatteriesityksistä jne.
- Kainuun liiton yhteyshenkilöinä toimivat:
  - aluekehitysasiantuntija Paula Karppinen,
  - hallintopäällikkö Harri Turkulainen ja
  - EU-sihteerin Kirsi Kyllönen.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä järjestää Puolankaa lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut muissa Kainuun kunnissa. Kainuun soten roolia MaNu:n suhteen ei ole määritelty virallisesti. Käytännössä nuorisovaltuusto on soten näkökulmasta samanlainen toimijataho kuin esimerkiksi vammais- tai vanhusneuvosto. Soten rooli on tällöin antaa tarvittaessa asiantuntija-apua MaNun jäsenille ja ottaa MaNu mukaan erilaisten lakisääteisten suunnitelmien valmisteluun.

Nuorisoa keskeisimmin koskevat palvelut on keskitetty perhepalvelujen tulosalueelle; mm. koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, nuorten erikoissairaanhoido ja perhetyö. Lisätietoa löytyy osoitteesta <http://sote.kainuu.fi>.

MaNun ensisijaisena yhteyshenkilönä toimii perhepalvelujohtaja Matti Heikkinen, 044 750 2424 tai matti.heikkinen@kainuu.fi.

Kainuun kunnat vastaavat nuorisotyön järjestämisestä.

Nuorisotyö on epämuodollista tukea, ohjausta ja palvelujen tarjontaa, jonka nuori itse valitsee, hyväksyy ja kokee omakseen. Nuorisotyö tukee nuorten kasvua ja kansalaisvalmiuksia kodin ja koulun rinnalla. Nuorisotyö ennaltaehkäisee ja vähentää eriarvoisuuden kasvua kasvavan sukupolven keskuudessa. Nuorisotyö tekee työtä lasten, nuorten ja perheiden parissa. Toiminnassa on mukana eri yhteistyötahoja ja kolmannen sektorin toimijoita.

Tutuinta nuorisotyössä lienee monissa kunnissa olevat nuorisotalot tai vastaavat nuorten kokoontumispaikat. Lisäksi koulut, lukiot, Kainuun ammattioppilaitos sekä Kajaanin ammattikorkeakoulu järjestävät omaa toimintaa.

Kunnissa nuorisotyö on organisoitu eri tavoin, joten kukin nuorisovaltuutettu voi tutustua oman kuntansa tapaan esim. kunnan nettisivujen kautta.

Muutamissa Kainuun kunnissa on myös omat, kunnalliset nuorisovaltuustonsa.

Nuorisovaltuustojen tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin ja toimia. Nuorisovaltuuston on äänitorvi nuorten mielipiteille, toiveille ja tarpeille.

Nuorisovaltuusto on demokraattinen vaikuttamiskanava, johon valitaan edustajat vaaleilla. Nuorisovaltuuston on itsenäinen toimielin, joka tekee aloitteita ja esityksiä nuoria koskevissa asioissa kunnan eri hallintokunnille.

Nuorisovaltuustolla on puheoikeus kunnanvaltuustossa nuoria koskevissa asioissa.

Nuorisovaltuustojen toiminnasta löytyy lisätietoa kuntien omilta verkkosivuilta.

3. MaNun jäsenten nimeäminen

MaNun jäsenet nimetään 2-vuotiskaudeksi kerrallaan. Kunnat päättävät jäsenten valinnasta nuorisovaltuustoon.

Jäseneksi ei siksi pidä pakottaa ketään, vaan ehdolle asettuminen nuorisovaltuustoon tulee lähteä nuorten omasta mielenkiinnosta. Nuoria tulee tiedottaa MaNun toiminnasta ja rohkaista kiinnostuneita ilmoittautumaan mukaan toimintaan.

Maakuntavaltuuston työjärjestystä soveltaen maakunnalliselle nuorisovaltuustolle valitaan puheenjohtaja sekä kaksi varapuheenjohtajaa, joiden toimikausi on kaksi vuotta.

Maakunnallisen nuorisovaltuuston sihteerin valitsee nuorisovaltuusto keskuudestaan. Sihteerin tehtävät hoidetaan yhteistyössä Kainuun liiton edustajan kanssa. Tehtävään valittava henkilö saa apua, neuvoja ja ohjausta Kainuun liiton yhteyshenkilöiltä.

4. MaNun toimintamuodot

Maakunnallisen nuorisovaltuuston tehtävistä ei ole olemassa varsinaisia säännöksiä. Maakunnallisen nuorisovaltuuston on tarkoitus osallistua nuorisolain 8 §:n mukaisesti ”alueellista (~maakunnallista) nuorisotyötä ja –politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn”.

Maakunnallisen nuorisovaltuuston toimintamuotoja ovat maakuntahallituksen päätösten mukaisesti (edellä mainitut kokouspöytäkirjat) muun muassa:

1. maakunnallisen nuorisofoorumin järjestäminen ainakin kerran vuodessa,
2. kummivaltuutettu- ja kansanedustajatapaamiset,
3. maakuntavaltuuston kokouksiin osallistuminen sekä
4. maakunnan tulevaisuuden suunnitteluun osallistuminen.

MaNu on nimennyt edustajansa mukaan seuraaviin kokoonpanoihin

- Kainuun koulutusasiain neuvottelukunta

Maakunnallinen nuorisovaltuusto on lisäksi määritellyt tehtävikseen:

- Kainuun tilanteen seuraaminen siten, että tiedetään valmistelussa olevat asiat ja miten niihin voi vaikuttaa. Tärkeää on, että Kainuun liitto, Kainuun sote, Kainuun kunnat ja muut viranomaiset ottavat jo valmisteluvaiheessa nuoret huomioon. Kummivaltuutettujen tulee huomioida nuorten mukaan ottaminen asioiden valmisteluvaiheessa. Samoin esim. eri seminaarien ja tapahtumien järjestäjien tulisi huomioida nuoret ja kutsua heidän edustajansa mukaan tilaisuuksiin. Nuoret voivat antaa myös palautetta esim. virallisten palautekanavien kautta Kainuun liitolle, Kainuun sotelle ja Kainuun kunnille.
- Äänestysaktiivisuuden nostaminen nuorten keskuudessa (esimerkiksi valevaalit)
- Yhteistyö kunnallisten nuorisoryhmien sekä koulujen oppilaskuntien kanssa, tarvitaan ajantasaiset yhteystiedot muille nuorisovaltuustoille.
- MaNun voi antaa yhteiset kannanotot eri tahoille nuoria koskevissa asioissa.
- Nuorisovaltuusto osallistuu vuosittain pidettävän Kainuun maakuntajuhlan järjestelyihin.
- Nuorisovaltuusto voi tehdä Kainuun liiton edustajien kanssa tutustumismatkoja (esim. eduskunta) ja osallistua nuorten asioita käsitteleviin teatteriesityksiin tai muihin vapaamuotoisiin tapahtumiin.

5. Kokousmenettelyt

Maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti maakunnallinen nuorisovaltuusto kokoontuu neljä kertaa vuodessa, Kainuun liiton kokousten yhteydessä tai silloin, kun nuoret sen itse näkevät tarpeelliseksi. Maakunnallinen nuorisovaltuusto päättää itse kokoontumisajankohtansa siten, että kaksi kokouksista sijoitetaan maakuntavaltuuston kokouspäivien yhteyteen ja kaksi erilleen.

On päätetty, että maakunnallinen nuorisovaltuusto noudattaa soveltuvin osin Kainuun maakuntavaltuuston työjärjestystä:

- Työjärjestyksen 4 §:n mukaan kutsu valtuuston kokoukseen on lähetettävä valtuuston toimikautensa alussa päättämällä tavalla sähköisesti tai kirjallisena jäsenille ja muille erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta lähettämispäivä mukaan lukien.
- Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.
- Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, on lähetettävä kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.
- Työjärjestyksen 33 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä. Tarvittaessa pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina. Maakuntavaltuuston ja nuorisovaltuuston käyttönottaman periaatteen mukaisesti pöytäkirjantarkastusvuoro kiertää aakkosjärjestyksen mukaisessa järjestyksessä.
- Nuorisovaltuuston aloitteesta kokoustyöskentelyyn on laadittu myös tarkemmat yhteiset pelisäännöt (LIITE 1).

6. Yhteistyö kummivaltuutettujen kanssa

Järjestäytymiskokouksessaan nuorisovaltuusto päätti pyytää Kainuun liittoa sekä Kainuun sote kuntayhtymää nimeämään kummivaltuutetut maakunnalliseen nuorisovaltuustoon. Nämä kummivaltuutetut pitäisivät säännöllistä yhteyttä nuorisovaltuustoon ja mahdollisuuksien mukaan osallistuisivat nuorisovaltuuston kokouksiin ja sen järjestämiin tapahtumiin.

Kainuun liitto nimesi nuorisovaltuustoon seitsemän kummivaltuutettua, yhden kustakin maakuntavaltuustossa edustettuna olevasta (poliittisesta) ryhmästä. Nimeämiset suoritettiin maakuntahallituksen kokouksissa 27.01.2014 ja 17.2.2014. Kainuun soten hallitus nimesi omat kummivaltuutettunsa kokouksessaan 19.02.2014.

Kummivaltuutetuille maksetaan luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisesti mahdolliset ansionmenetykskorvaukset ja matkakustannukset sekä varsinaisten nuorisovaltuuston kokousten osalta, silloin kun ne pidetään erillään maakuntavaltuuston kokouspäivistä, maakuntavaltuuston kokouksen mukainen kokouspalkkio

Maakunnallisen nuorisovaltuuston jäsenet voivat kulkea soveltuvin osin kokouksiin oman kuntansa Kainuun liiton edustajien kyydissä kokouksiin. Näin saadaan MaNun matkakuluja pienemmiksi ja tuetaan samalla luonnollisella tavalla nuorten ja päättäjien vuorovaikutusta.

Kummivaltuutettuja ja nuorisovaltuuston jäseniä kannustetaan myös vapaamuotoiseen kanssakäymiseen, tietojen vaihtamiseen ja muuhun yhteistyöhön.

7. Tiedottaminen ja tietojen antaminen

Maakunnallisen nuorisovaltuuston kokouksista ja muista tapahtumista tiedotetaan kuten muistakin julkisista toimielinten päätöksistä.

Nuorisovaltuusto on päättänyt, että ensisijaisesti tiedottamisesta vastaavat puheenjohtaja ja sihteeri. Tiedottamisasiaa katsotaan tapauskohtaisesti.

Kehittämispäivässä esille nousutta:

- MaNun tiedottamesta vastaavat henkilöt hoitavat viestintää ja markkinointia yhteistyössä Kainuun liiton yhteyshenkilöiden kanssa.
- Tiedotuskanavina käytetään somea, Kainuu liiton verkkosivuja sekä laaditaan tarvittaessa tiedotteita.
- Eri tapahtumissa ja tilaisuuksissa mukanaolosta sovitaan erikseen tapauskohtaisesti.
- Nuorisovaltuuston jäsenten tehtävänä on kertoa MaNun toiminnasta ja päätöksistä omassa kunnassaan ja koulussaan yhteistyössä kunnan ja Kainuun liiton edustajien kanssa.

8. MaNun toimintakustannukset

Maakunnallisen nuorisovaltuuston toimintakuluiksi vuodessa on varattu Kainuun liiton talousaviossa noin 10 000 euroa.

Kainuun liiton kummivaltuutettujen kokouskustannukset ja Kainuun sotien hallituksen jäsenten kokouskustannukset maksetaan toimielinten omista budjeteista

KAINUUN MAAKUNNALLISEN NUORISOVALTUUSTON PELISÄÄNNÖT

1 § Kokouksista sopiminen

- Mikäli maakuntahallituksen määrittelemästä neljän kokouksen rytmistä/ vuosi poikettaisiin, kokouksia pyritään pitämään usemmin ja kokoukset pyritään lyhyinä.
- Kokousajankohdat pyritään sovittamaan maakuntahallituksen kokousten yhteyteen. Ajankohdissa otetaan huomioon myös koulujen aikataulut.

2 § Kokousvalmistelut ja kokouskutsu

- Kainuun liiton nimeämä yhteyshenkilö valmistelee esityslistat yhdessä MaNun sihteerin ja puheenjohtajan kanssa.
- Erilliset teemaryhmät voivat valmistella asioita kokousten välillä ja esitellä asiat kokouksissa päätösten tekemistä varten (sovittava konkreettisista vastuista).
- Kainuun liiton vastuuhenkilö lähettää kokouskutsut ja esityslistat, jotka toimitetaan joka kerta myös kummivaltuutetuille.
- Kokouskutsu, joka sisältää kokousajan ja -paikan, lähetetään sähköisesti useamman kanavan kautta, jotta kaikki MaNun jäsenet tavoitetaan.
- Varsinainen esityslista laitetaan kunkin jäsenen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.
- Kainuun liitolla on oltava käytössään jäsenten ajan tasalla oleva sähköposti.

3 § Kokouksiin osallistuminen ja ilmoitusvelvollisuus

- Sähköpostin saatuaan nuorisovaltuuston jäsenenä ja kummivaltuutetuilla on velvollisuus ilmoittaa Kainuun liiton edustajalle, pääseekö hän kokoukseen.

4 § Yleinen kokouskäyttäytyminen

- Kokouksiin saavutaan ajoissa paikalle ja mikäli on estynyt, siitä ilmoitetaan ajoissa Kainuun liittoon.

- Kokouksissa keskitytään asiaan, jotta esityslistalla olevat asiat saadaan käsiteltyä.
- Puhelimet pidetään äänettömällä.
- Kokousta johtaa puheenjohtaja, jolta puheenvuorot pyydetään.
- Yhteishengen luominen on kaikkien asia! Jäseniä rohkaisaan sanomaan oma mielipiteensä.

5 § Kokousten jälkeen

- Kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri sekä valitut pöytäkirjantarkastajat.
- Kesken jääneiden asioiden käsittelemistä jatketaan seuraavassa kokouksessa
- Pöytäkirjat arkistoidaan Kainuun liitossa ja julkaistaan MaNun nettisivulla
- Pöytäkirjat lähetetään kummivaltuutetuille.
- Pöytäkirjakopiot toimitetaan Soten kirjaamoon kummivaltuutettujen osallistumisen todistamiseksi.